

Maskuliniteter i bevægelse?

Aldersforskelle i mænds husarbejde, omsorg og risikovillighed i arbejdslivet.

Christensen, Ann-Dorte; Hansen, Claus D.; Bloksgaard, Lotte; Jensen, Sune Qvotrup

Publication date:
2012

Document Version
Tidlig version også kaldet pre-print

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Christensen, A.-D., Hansen, C. D., Bloksgaard, L., & Jensen, S. Q. (2012). *Maskuliniteter i bevægelse? Aldersforskelle i mænds husarbejde, omsorg og risikovillighed i arbejdslivet.*. Abstract fra Maskuliniteter i bevægelse - menn, likestilling og livskvalitet, Oslo, Norge.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Maskuliniteter i bevægelse?

Aldersforskelle i mænds husarbejde, omsorg og risikovillighed i arbejdslivet.

Ann-Dorte Christensen¹, Claus D. Hansen¹, Lotte Bloksgaard²
& Sune Qvotrup-Jensen¹

¹ Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet

²FREIA, Center for Kønsstudier, Aalborg Universitet

Del 1

TEORETISK BAGGRUND

Maskulinitet og alder/generation

Hvorfor er det relevant at se på maskulinitet i et alders- og generationsperspektiv?

1) **Omfattende samfundsændringer.**

Modernitet – refleksive valg/nye sociale uligheder, som slår igennem ikke mindst i forhold til mænd.

Likestilte nordiske velfærdsstater ? Ændringer, forventninger og myter? (køn, klasse og etnicitet ift. mænd)

2) Forskellige **generationer** bærer forskellige idealer – store ændringer med 68'generationen – i dag videreført, men også 'på egne måder'.

3) **Livsfaser** medfører forskelle i syn på kønsspecifikke forhold ift. risici, børn, husarbejde, tilbagetrækning mv.

4) **Kroppens aldring:** Forventninger i forhold til aldringen af kroppen

Intersektionalitet

Kombinere begreb om hegemonisk maskulinitet med intersektionalitet (ADC og JEL)

Mere fokus på praksis, på hverdagsliv og på samspil mellem kategorier (strukturelt og processuelt)

For lidt fokus på alder (og handicap) i intersektionalitetsforskningen (JH)

Alder for høj grad knyttet til unge mænd

Alder en modsætningsfyldt kategori i mænds liv

- a) autoritet og patriarkalsk magt
- b) svækket krop (alder) → dis-empowering

Kontekstualisering

Samfundstype/ligestillingsregime (forestillinger/myter/praksis i forhold til mænd)

Bestemte brancher på arbejdsmarkedet (kønssammensætning, risici mv).

Intersektionel analyse – strategisk valg af kategorier.

Om alders betydning – et par nordiske eksempler

Øystein Holter m.fl. Ligestilling og livskvalitet. AFI-rapport, 2008:1 (kvantitativ analyse)

- Alder og ligestillingspraksis
- Alder og relation til omsorg + nære venskaber

Jennie Olofsson (Norma 2010): Feltstudie blandt pensionerede brandmænd

- Generationsforskelle i forhold til sikkerhed
- Fordomme
- Teknologi

Del 2

RESULTATER

DESKRIPTIVE

Metoder og materialer

Kohortestudie af ambulancereddere og brandfolk i Danmark (N = 3,888)

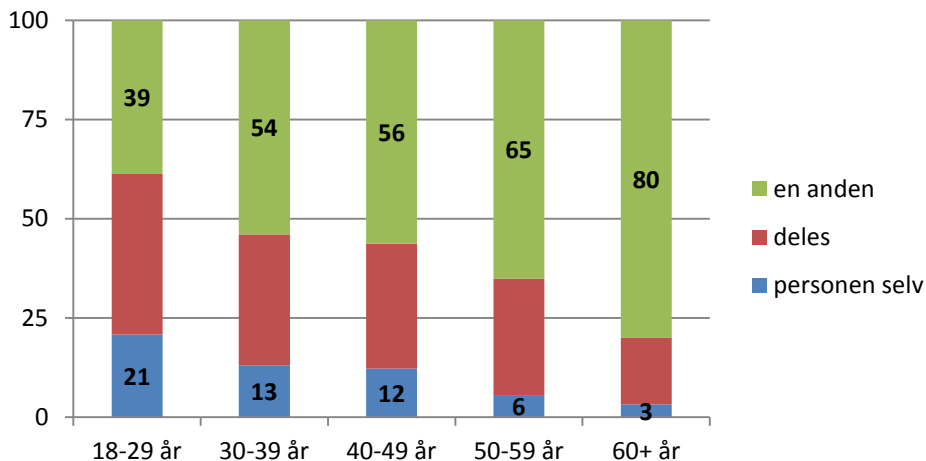
62% (n = 2,426) svarede på første runde af spørgeskemaet i efterår/vinter 2010/11.

Måleinstrumenter: traditionelle maskulinitetsidealer målt vha. Male Role Norms Inventory-Revised (Levant et. al. 2007), Bem Sex Role Inventory (Bem 1974), mål for arbejde i hjemmet, arbejdsmiljø, holdninger til sikkerhed, helbred mm.

Analyserne i dette oplæg er primært baseret på mænd. Analyserne af husarbejde kun på mænd i parforhold og analyserne af sikkerhed kun på mænd der arbejder med akut ambulancedredning. De multivariate analyser er baseret på hele stikprøven.

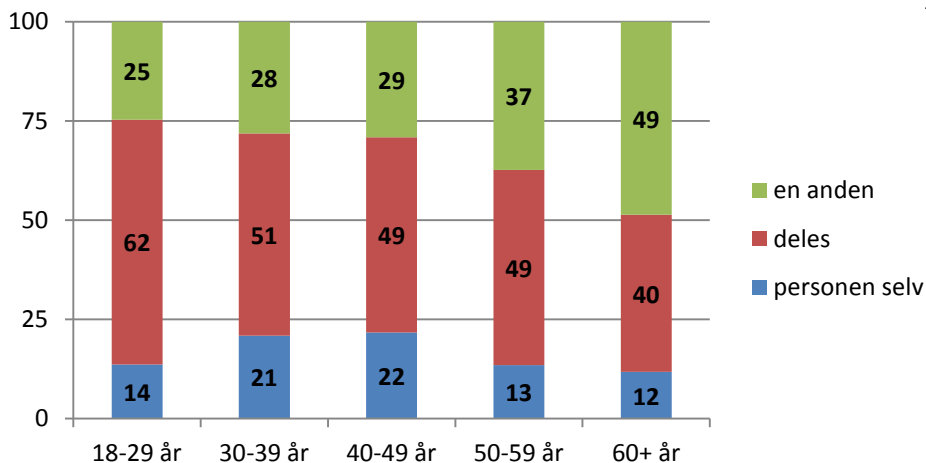
Aldersforskelle i ligestilling i reproduktive opgaver i hjemmet

Tøjvask

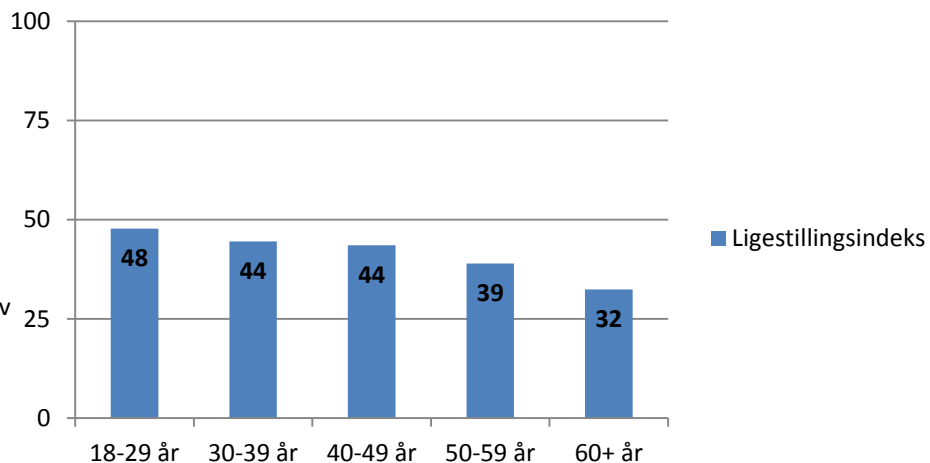

De yngste er klart de, der deltager mest ligeligt i opgaver i hjemmet, som traditionelt har været udført af kvinder (f.eks. tøjvask).

Daglige indkøb

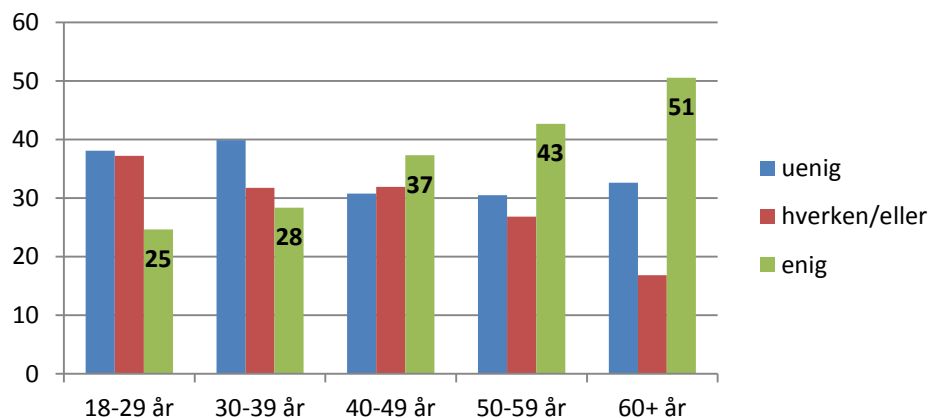

Ligestillingsindeks

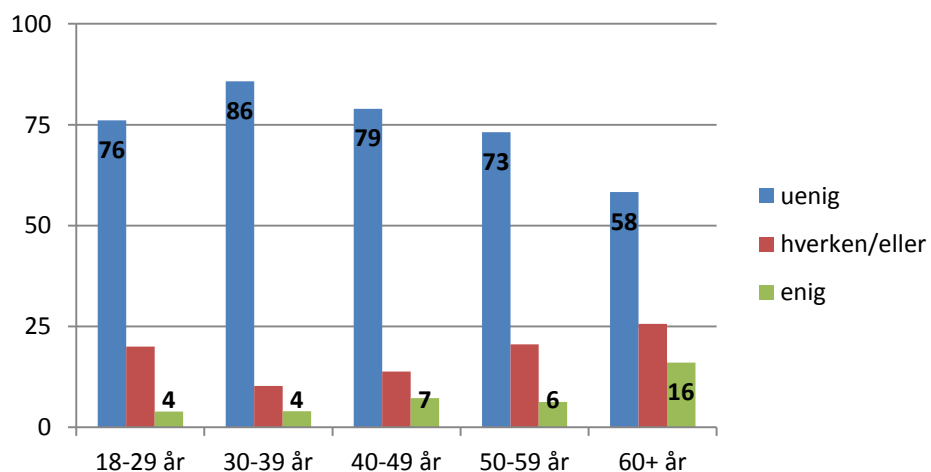
Aldersforskelle i maskulinitetsidealer

Mænd bør reagere kraftigt hvis nogen lægger an på den kvinde han følges med

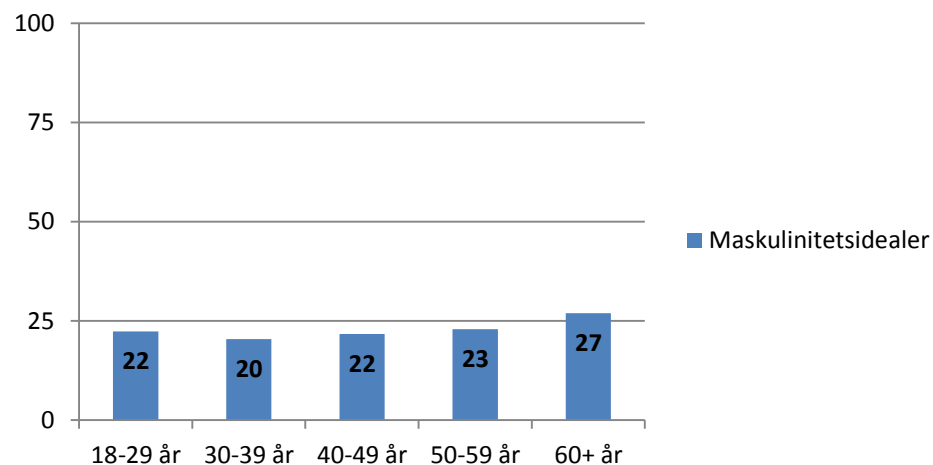

De yngste er også mindst enige med holdninger til udsagn, der er forbundet med traditionelle maskulinitetsidealer.

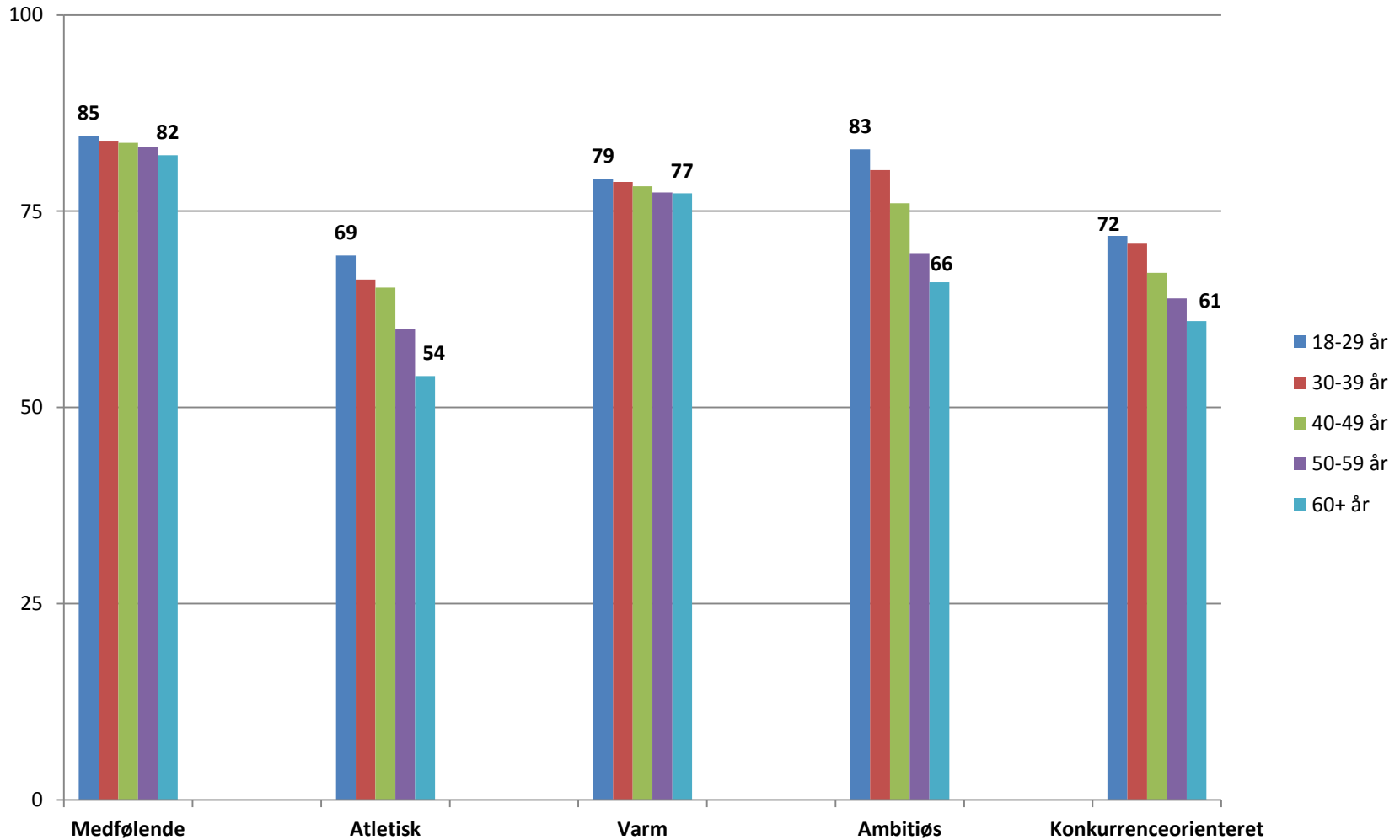
En seriøs mand går ikke på barsel

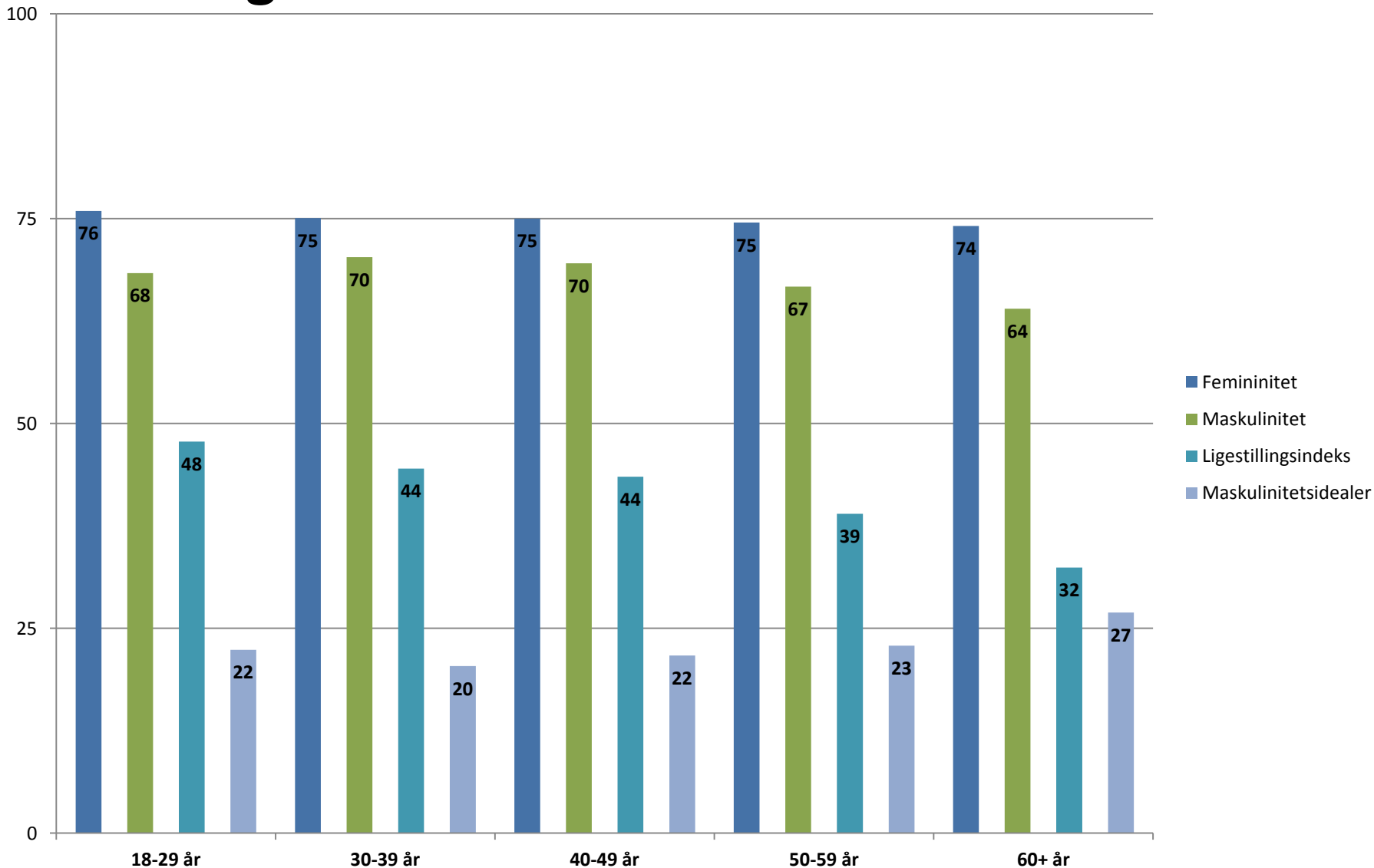
Maskulinitetsidealer

Aldersforskelle i Bem Sex Role Inventory (traditionelt kønnede karaktertræk)

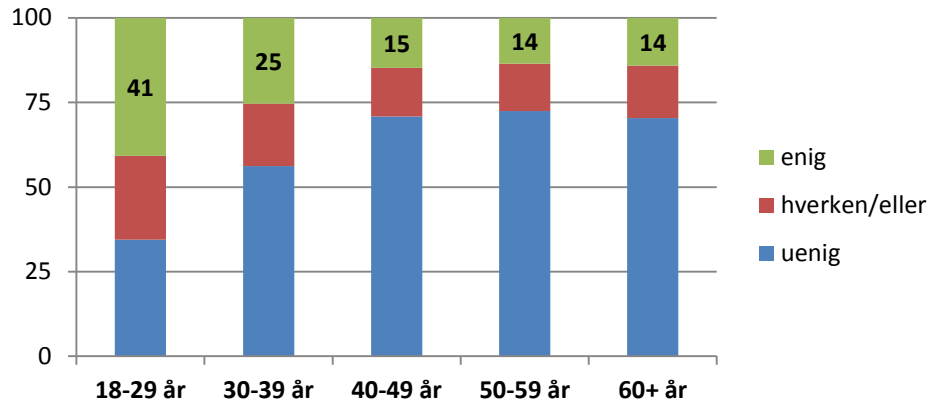

Aldersforskelle i ligestilling, maskulinitetsidealer og traditionelt kønnede karaktertræk

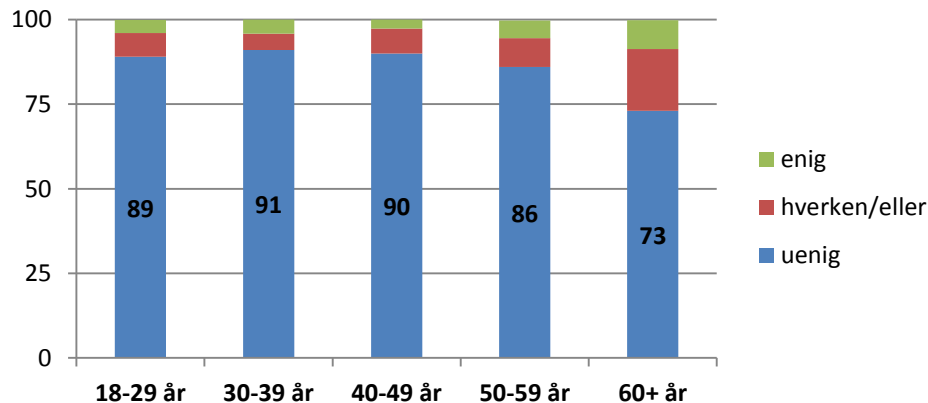
Aldersforskelle i sikkerhed på jobbet

Får nogle gange et 'kick' ud af at køre hurtigt i forbindelse med mit arbejde

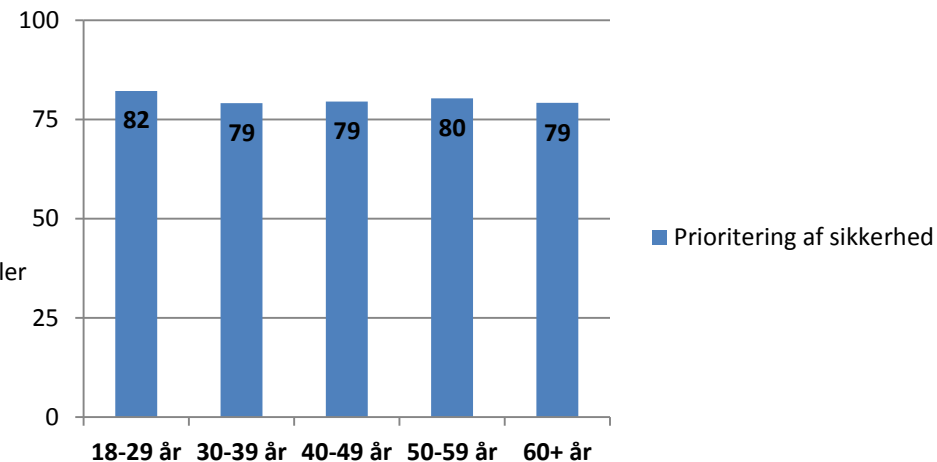

De yngste bakker på sin vis mest op om at prioritere sikkerhed, men er til gengæld dem der er mest enige i at de får et 'kick' ud af at køre hurtigt.

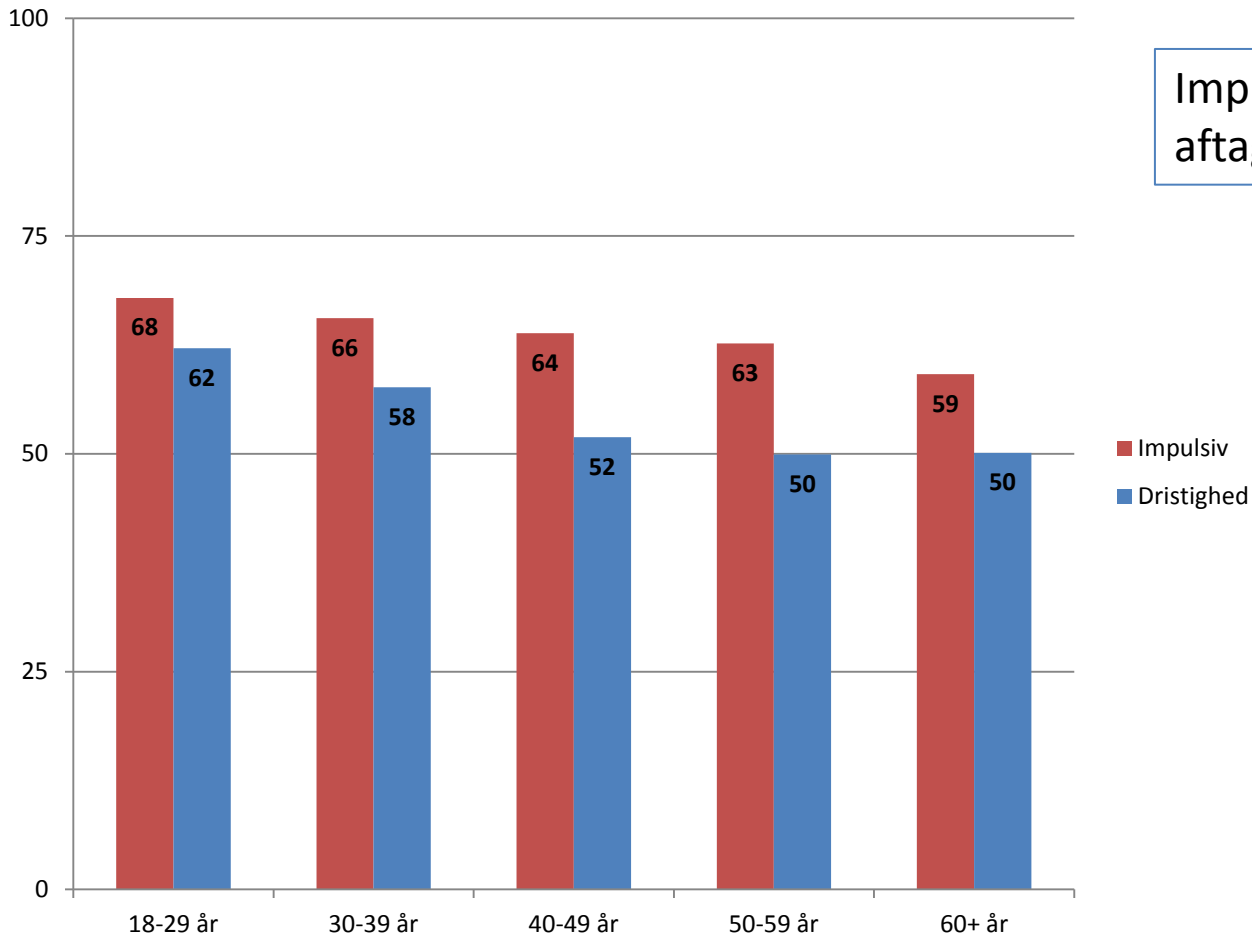
Svaghedstegn at tale for meget om sikkerhed

Prioritering af sikkerhed

Dristighed og impulsivitet

Impulsivitet og dristighed aftager med stigende alder.

Delkonklusion

Masser af aldersforskelle i mænds idealer og praksis i gruppen af ambulancereddere

Ikke entydige:

De yngste er mest ligestillede og har de mindst traditionelle maskulinitetsidealere.

De er til gengæld de mest dristige og scorer højest på Bem Sex Role Inventory.

Del 3 - Forklaringsmodeller

RESULTATER

**FORSØG PÅ AT FORKLARE ALDERSFORSKELLE I
MASKULINITETSIDEALER**

Sammenhænge mellem forskellige domæner, alder og maskulinitetsidealer. OLS

	Bivariat	Familieforhold	Livsstil	Arbejds miljø	Helbred/Krop	Karaktertræk	Opvækst	Fuld model
Alder	0,0679469	0,0504926	0,0514362	0,0512906	0,0770433	0,0230742	0,0626421	-0,00923
Køn								
Mænd	--	--	--	--	--	--	--	--
Kvinder	-3,440825	-1,9116786	-2,950403	-2,929694	-3,60438	-2,571081	-3,054278	-0,8405
Familieforhold								
Civilstand								
Lever alene	--	--	--	--	--	--	--	--
Lever med partner		-2,953837						-2,49558
Social støtte familie/venner		-1,07504						-0,95493
Ligestillingsindeks		-0,1774442						-0,15024
Livsstilsforskelle								
Alkoholforbrug			0,8254112					0,606883
Body Mass Index			0,1567255					0,148416
Arbejds miljø								
Følelsesmæssige krav				-0,6070317				
Kvantitative krav				-0,3953307				
Tempo				0,4353408				
Indflydelse				0,2433647				
Forudsigelighed				0,4502115				
Organisatorisk retfærdighed				-0,5669691				
Social støtte kollegaer				-0,4024711				
Udsat for mobning				-0,7686388				
Helbred og krop								
Mentalt helbred					-0,4399146			
Tilfredshed med krop					0,5086064			0,64894
Føler mindreværd i selskab med venner af samme køn					0,8261182			0,77919
Karaktertræk								
Maskulinitet (Bem Sex Role Inventory)						0,1725631		0,183931
Venlighed (Agreeableness)						-0,912654		-0,84039
Neuroticisme						0,2183365		
Åbenhed overfor oplevelser (openness)						-0,3560958		-0,37603
Opvækst								
Tæt forhold til far							0,461835	
Tæt forhold til mor							-0,566123	
Tæt forhold til piger							-0,665533	
% forklaret af oprindelige aldersforskelle		25,79	25,29	24,43	-13,18	72,52	7,84	

Konklusioner

Forskelle i karaktertræk på tværs af alder forklarer klart mest af forskellen i maskulinitetsidealer (72%). De yngste scorer højere på agreeableness og openness dimensionerne i Big Five og det påvirker deres syn på maskulinitetsidealerne.

Forholdet til kroppen betyder en del: de der føler sig mindreværd i selskab med venner af samme køn og stigende bmi fører til mere traditionelle maskulinitetsidealer → udtryk for kompensation?

At leve med en partner og at deltage i husligt arbejde fører til mindre traditionelle maskulinitetsidealer.

Arbejdsmiljø og opvækstforhold betyder også noget, men uvist hvordan det hænger sammen når samtlige forklarende variable inddrages.

Konklusioner

- 1) Der findes aldersforskelle i mange forskellige aspekter af de mandlige ambulanceredderes syn på køn mm.
- 2) De forklares primært med forskelle i personlighedstræk – måske som følge af forskellig socialisering?
- 3) Faktorer i familien og på arbejdet spiller også en rolle for hvilke maskulinitetsidealer en person er 'tilhænger af'.